

Romani CRISS
Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Strada Buzesti, nr 19, Sector 1
Bucuresti - Romania
Tel: +4 021 /310 7070/60
Fax: +4 031 815 76 23
E-mail: office@romanicriss.org
Web: www.romanicriss.org

NEWSLETTER

Ianuarie - aprilie 2009

Sumar

Noutati:

- 4 Accesul la educatie: desegregare si interculturalitate. Proiect "Pasi strategici pentru imbunatatirea accesului la educatie al copiilor romi"
- 4 Programul de mediere sanitara nominalizat la Premiul ERSTE pentru integrare sociala

Cazuri de incalcare a drepturilor omului:

- 4- Gradinita din localitatea Magheru, judetul Mehedinti, nu accepta romi
- 4 16 luni de inchisoare pentru o infractiune comisa in Franta, fara a fi parasit vreodata teritoriul Romaniei
- 4- Incalcarea accesului la locuire al romilor din comuna Arbore, judetul Suceava
- 4 Mentionarea etniei in certificatele constatatoare de nastere
- 4 Caz Tarlungeni - zid construit sa separe romii de neromi
- 4 Curtea de Apel Bucuresti obliga CNCD la o noua investigatie in cazul segregarii scolare de la scoala 19, Craiova
- 4 Facebook permite crearea de grupuri care incita la ura si violenta rasiala
- 4 Extremism pe stadioanele din Romania
- 4 Administrarea justitiei in Italia
- 4 Anunt de angajare discriminatoriu

Evenimente:

- 4 8 aprilie - Ziua Internationala a Romilor
- 4 Expozitie „Holocaustul romilor in Europa - trecut, prezent, viitor”

Cursuri de formare

- i Cursuri de formare a mediatoarelor sanitare rome (de baza si continue)
- 4 Curs de formare pentru medici „Diversitate culturala si accesul la sanatate”
- 4- Curs de formare pentru reprezentantii autoritatilor locale "Protectia dreptului la locuire al romilor"

Lobby si advocacy

Cercetari. Rapoarte. Documente de analiza

- 4 Cercetare "Sanatate si comunitatea roma. Analiza asupra situatiei in Europa"
- i Comentarii "Strategia Integrata de Dezvoltare a Resurselor Umane"
- 4 Raport catre Commission on Crime Prevention and Criminal Justice - UN
- 4 Comentarii la Codul Penal si Codul de Procedura Penala
- 4 Text legislativ care sa interzica segregarea scolara a copiilor romi
- 4 2008 OSCE Hate Crimes Report

Bune practici

- 4 Sistemul de mediere sanitara implementat in Republica Moldova

Mese rotunde. Intalniri

- i- Amnesty International se va implica in cazul de rasism de mediu si evacuare fortata de la Miercurea Ciuc
- 4 Masa rotunda intre autoritati si liceeni
- 4 Simpozion „Advocacy si drepturile omului”

Romani CRISS in rapoartele internationale

- 4 Raportul Departamentului de Stat al SUA privind situatia drepturilor omului in Romania, in 2008
- 4 Raportul Amnesty International

Diverse

- 4 Proiectul "Speranta" pentru copii talentati
- 4 Competitie regionala de dezbateri cu liceeni din regiunea Muntenia

Stiri pe scurt

- 4 Reteaua Romani CRISS - Centrele regionale de sustinere si monitorizare a activitatii mediatoarelor sanitare
- 4 Initierea procesului de evaluare si certificare a competentelor profesionale ale mediatoarelor sanitare din judetul Gorj.
- 4 Mese rotunde „Accesul romilor la serviciile de sanatate” (jud. Neamt si Ialomita)
- 4 Colaborari: Romani CRISS si Asociatia Femeilor Francofone de la Bucuresti

Noutati:

Proiecte noi: Accesul la educatie: desegregare si interculturalitate

"Pasi strategici pentru imbunatatirea accesului la educatie al copiilor romi"

Incepand cu acest an, copiii din 90 de scoli vor participa la activitati interculturale si extracurriculare pentru imbunatatirea accesului la educatie si a calitatii invatarii, in cadrul proiectului de 3 ani "Pasi strategici pentru imbunatatirea accesului la educatie al copiilor romi" derulat de Romani CRISS - Central Romilor pentru Interventie Sociala si Studii, in parteneriat cu Ministerul Educatiei, Cercetarii si Inovatiei, Asociatia Sanse Egale (Salaj), Asociatia Alianta Romilor din Galati (Galati) si Asociatia Roma Heart Illo Rrom (Brasov) si cofinantat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, "Investeste in oameni".

Prin intermediul acestui proiect se propun prevenirea si combaterea parasirii timpurii a scolii, prin dezvoltarea unui set de bune practici, de activitati inovative in ceea ce priveste desegregarea si educatie interculturala, cu scopul de a asigura un tratament egal si nediscriminatoriu fața de copiii romi in procesul educational.

Mai multe informatii sunt disponibile in suplimentul special.

Programul de mediere sanitara nominalizat la Premiul ERSTE pentru integrare sociala

Dezvoltarea si imbunatatirea sistemului de mediatori sanitari pentru populatia roma din Romania al organizatiei Romani CRISS este pe lista celor 20 de proiecte castigatoare in cursa pentru Marele Premiu al fundatiei ERSTE pentru Integrare Sociala. Lista include proiecte desfasurate in diverse tari, precum Bosnia si Hertegovina, Croatia, Kosovo, Muntenegru, Romania, Serbia si Slovenia.

Ultima etapa a competitiei, evaluarea proiectelor, a constat dintr-o vizita de documentare pe teren. Vizita s-a realizat in comunitatea din Fratesti, jud Giurgiu, la mediatoarea sanitara Petronela Stefan. Delegatia de la fundatia ERSTE a observat modul de lucru al unei mediatoare sanitare si eficienta acesteia.

Ceremonia de premiere va avea loc in data de 25 iunie 2009. Marele castigator va pleca acasa cu un premiu in valoare de 40.000 de euro, iar locurile 2 si 3 cu premii de 30.000, respectiv 20.000 de euro.

Cazuri de incalcare a drepturilor omului:

Gradinita din localitatea Magheru, judetul Mehedinti, nu accepta romi

Incepand cu anul 2004, S. P. a incercat la inceputul fiecarui an scolar sa isi inscrie copiii gemeni la gradinita din satul Magheru din judetul Mehedinti, unde acestia locuiesc. Educatoarea gradinitei a refuzat constant sa ii accepte pe cei doi copii, motivand ca sunt "handicapati" si ca au nevoie de o gradinita speciala. Situatiile s-au repetat si la inceputul anului scolar 2008, cand bunica s-a dus sa-i inscrie. Educatoarea a refuzat intr-o data si, imbrancind-o, i-a spus: „Tiganco, naroado, pleaca cu copiii tai narozii ca tine!".

Copiii au revenit cu tatal lor, care dorea sa clarifice situatia, insa motivul respingerii nu se schimbase: „copiii au nevoi speciale", respectiv „sunt probleme mentale si sunt handicapati, se uita crucis". Tatal gemenilor a explicat ca acestia sunt apti pentru a merge la gradinita, ca au si documente medicale care atesta faptul ca sunt sanatosi, dar fara rezultat.

Tatal a apelat la mass media pentru a face public acest caz si raspunsul educatoarei, inclusiv in fata presei, a fost ca cei doi copii trebuie inscriși la o gradinita speciala. Educatoarea a acceptat sa-i primeasca, intr-un final, pe copii, dupa ce a cerut tatalui sa aduca o masa si doua scaune la gradinita precum si rechizite. Tatal a acceptat conditiile, si a precizat ca va aduce si actele medicale din care rezulta ca sunt apti de gradinita.

In ianuarie 2009, Romani CRISS a depus plangere la Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii pentru incalcare a prevederilor Ordonantei de Guvern nr. 137/2000, privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, republicata, cu referire specifica la art.1 1, para.1 si accentuand circumstanta agravanta dat fiind ca faptele de discriminare succesive sunt bazate pe doua criterii, respectiv dizabilitate si etnie, ambele criterii fiind prevazute la art. 2, alin 1 al actului normativ in cauza.

De mentionat este faptul ca problema refuzului inscrierii copiilor romi in scolile si gradinitile normale si orientarea lor catre institutiile cu regim special reprezinta o practica intalnita si in alte state ale Uniunii Europene, cum ar fi Ungaria, Republica Ceha si Slovacia.

16 luni de inchisoare pentru o infractiune comisa in Franta, fara a fi parasit vreodata teritoriul Romaniei

In anul 2006, un cetatean roman de etnie roma a fost condamnat de catre statul francez la 12 luni de inchisoare, cu toate ca acesta nu s-a aflat niciodata pe teritoriul francez, iar judecata si condamnarea sa au fost realizate in lipsa sa.

I.D. a executat 16 luni de inchisoare, cu patru mai mult decat prevedea mandatul de executare, iar in prezent, cu sustinere din partea Romani CRISS, este in proces de obtinere a hotararii judecatoresti in urma careia a fost condamnat, document care il va sprijini in demersul sau prin care doreste sa faca lumina in acest caz.

Incalcarea accesului la locuire al romilor din comuna Arbore, judetul Suceava

Romani CRISS a inaintat o plangere catre Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii, impotriva tuturor persoanelor din comuna Arbore, judetul Suceava, care au semnat memoriul prin care au obstructionat procesul de reconstructie a caselor romilor din localitate, distruse in urma calamitatilor naturale din perioada 24-27 iulie 2008. Deasemenea, plangerea inaintata de catre Romani CRISS este indreptata si impotriva Consiliului Local al comunei Arbore, care, in urma memoriului grupului de „initiativa”, nu a mai aplicat masura stramutarii si reconstructiei caselor romilor din zona inundabila a localitatii.

Localitatea Arbore are de reconstruit un numar de 23 de case inasa, pentru a le putea reconstrui, consiliul local trebuia sa emita o hotarare pentru alocarea terenului aferent din domeniul privat al comunei Arbore.

In urma evaluarilor efectuate in aceasta comuna de catre echipele de evaluare, numite prin ordin al prefectului, au fost intocmite 19 fise tehnice pentru locuintele ce apartin familiilor de romi, pentru care s-a propus masura de stramutare si reconstructie din cauza amplasamentului in zona inundabila.

Astfel, s-a hotarat alocarea unei sume din fondul de interventie prevazut in bugetul de stat pentru a inlatura efectele calamitatilor naturale produse in judete. Cu toate acestea, un grup de cetateni ai comunei a transmis un memoriu prin care s-a solicitat ca aceasta hotarare sa nu fie adoptata "pentru arboreni de etnie roma", petitionarii dorind ca in vecinatate sa nu fie amplasate case pentru romi.

Ca urma a aparitiei acestui memoriu, hotararea consiliului local nu a fost adoptata, iar persoanele care au fost afectate de inundatii se afla in aceeasi situatie in care se aflau dupa perioada 24 - 27 iulie 2008, locuind in casele distruse de inundatii.

Mentionarea etniei in certificatele constatatoare de nastere

La data de 25 iulie 2008, Spitalul Orasenesc Huedin, jud. Cluj, a eliberat Certificatul medical constatator al nascutului viu nr. 82, la solicitarea mamei copilului, R. E. La rubrica "Date privind parintii. Nationalitate", certificatul a fost completat cu precizarea "Tiganca", desi, potrivit declaratiei mamei, aceasta nu a fost intrebata cu privire la nationalitatea sa.

R. E. a fost insotita, in vederea obtinerii certificatului constatator al nasterii de catre Felicia Lacatus, mediatore sanitara, persoana care a asistat la eliberarea certificatului si poate confirma faptul ca a fost completat fara a cere acordul mamei cu privire la completarea rubricii "nationalitate".

Romani CRISS a inaintat o plangere catre Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii, care investigheaza cazul.

Caz Tarlungeni - zid construit pentru a separa romii de neromi

In anul 2007, Primaria localitatii Tarlungeni a construit un zid care imprejmuieste un teren si care izoleaza comunitatea de romi (alcatuita din aproximativ 1100 de persoane) de localitate, blocand calea de acces utilizata traditional de acestia. Ca urmare, romii trebuie sa ocoleasca aproximativ 1-1.5 km pentru a ajunge in localitate. Situatiile a fost expusa in presa centrala si locala.'

In temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public si al Legii nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, Romani CRISS a solicitat Primariei Tarlungeni o serie de documente de la autoritatile locale, precum planurile urbanistice generate, zonale si de dezvoltare a zonei, hotararea Consiliului Local prin care s-a luat decizia, cat si alte informatii privind costurile constructiei, scopul acesteia si fondurile din care a fost finantata.

Conform articolelor "La Brasov, zid antiromi ca in Cisiordania", publicat de Laura Toma, in Romania Libera in data de 23 ianuarie 2009 disponibil la adresa <http://www.romanalibera.ro/al44392/dezbaterile-r-l-la-brasov-zid-antiromi-ca-in-cisiordania.html> (accesat la data de 27 ianuarie 2009) si "Ligani la zid - de primarul din Larlungeni", publicat de Vifor Rotar pe InfoBrasov, disponibil la adresa http://www.infobrasov.net/content/reportai_30119_Ligani-la-zid-de-primarul-din-Larlungeni.html (accesat la data de 27 ianuarie 2009).

Autoritatile locale au transmis raspunsul cu nr.2389 din data 24.03.2009 prin care se comunica urmatoarele: „zidul care constituie in ultimul timp obiectul discutiilor aprinse din presa nu a fost construit de o institutie publica, ci de o persoana fizica care indeplineste toate conditiile cerute de lege pentru a face acest lucru,conform certificatului de urbanism”.

Curtea de Apel Bucuresti obliga CNCD la o noua investigatie in cazul segregarii scolare de la scoala 19, Craiova

In 2006 s-au identificat clase segregate in scoala nr. 19 din Craiova, judetul Dolj, la nivelul claselor I, a III-a si a V-a. Romani CRISS a sesizat Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii cu privire la faptul ca, in anul scolar 2005-2006, li s-a aplicat elevilor romi tratament diferentiat fata de majoritari la clasele I, a III-a si a V-a.

In 2007, Scoala 19 din Craiova a transmis o adresa catre CNCD in care a specificat ca s-a schimbat conducerea scolii si ca elevii inscrisi in clasa I au fost repartizati echilibrat din punct de vedere etnie, iar la clasa a V-a s-au comasat trei clase in doua, elevii clasei desfiintate, majoritatea romi, fiind repartizati in mod egal la celelalte 2 clase.

In data de 22.07.2008 a fost transmisa hotararea CNCD nr 365/16.06.2008 prin care s-a decis ca nu este o fapta de discriminare, fara motivarea acestei solutii.

Romani CRISS a contestat, la Curtea de Apel Bucuresti, hotararea CNCD si a solicitat retransmiterea dosarului spre solutionarea legala a acestuia. In contestatie, Romani CRISS a criticat faptul ca hotararea CNCD nu a fost motivata precum si acela ca investigatia CNCD nu a vizat fapta reclamata (segregarea scolara din anul scolar 2005-2006). Romani CRISS a contestat si motivele invocate de scoala, precum inscrierea tardiva a elevilor romi drept motiv pentru formarea unei clase majoritar roma si, deci, segregarea claselor I, motiv care contravine prevederilor legale in vigoare - in art. 5, lit. d, din Anexa 1 la Ordinul 1540, prin care Ministerul Educatiei (MECT) reglementeaza in mod explicit acest aspect, aratand ca reprezentantii unitatilor de invatamant nu pot invoca inscrierea tarzie a copiilor romi drept pretext pentru segregare la nivelul claselor I. Segregarea la nivel de clase a fost recunoscuta in mod explicit de catre scoala si de catre Inspectoratul Scolar Judetean Dolj prin adresa catre CNCD in care afirma ca "s-au comasat trei clase in doua, elevii clasei desfiintate, majoritatea romi, fiind repartizati in mod egal in cele doua clase", fapta reclamata in plangere, iar ISJ Dolj arata ca a transmis o adresa catre Scoala 19 in care obliga desegregarea claselor a IV-a si a V-a.

A fost urmata procedura, prin depunerea unei intampinari de catre CNCD si a notelor scrise de catre organizatia Romani CRISS, precum si memoriul organizatiei cu privire la persistenta starii de segregare, atasand o noua situatie statistica din anul scolar 2007-2008, din care rezulta situatia de segregare.

In data de 08.01.2009, Curtea de Apel Bucuresti da castig de cauza organizatiei Romani CRISS, anuland hotararea CNCD nr. 395/14.01.2008. De asemenea, obliga CNCD-ul sa procedeze la o noua investigatie a sesizarii.

Facebook permite crearea de grupuri care incita la ura si violenta rasiala

In februarie 2009, un cotidian din Romania a publicat un articol³³ privind postarile incitatoare la ura rasiala de pe platforma de socializare Facebook. Comentariile de pe Facebook se refereau la romani si romi care loeuiese in Italia.

In 2009, numarul actiunilor rasiste impotriva romanilor si romilor care loeuiese in Italia a crescut constant. Prin faptul ca Facebook permite crearea de grupuri care posteaza mesaje pline de ura si care incita la ura rasiala impotriva romilor si romanilor se alimenteaza situatia deja tensionata din Italia.

lata cateva mesaje si nume de grupuri de pe Facebook: "Romania=Hiroshima", "Light a match to arson a Roma camp! - Aprinde un bat de chibrit ca sa dam foe unui campus de romi", "Free Brescia from Gypsies!", "Bruciamo gli zingari"; "Accettiamo tutti gli zingari!"; "Io ODIO gli Zingari"; "Gruppo anti Romania". Pe unele grupuri sunt postate imagini violente, suggestive si incitatoare, care arata atacuri impotriva romilor.

Romani CRISS a sesizat administratorii Facebook, reamintandu-le de termenii de utilizare a site-ului, cat si de faptul ca discursul urii conduce la fapte, iar anul 2008 a fost o dovada in acest sens. In plus, Codul de Conduita al Facebook stipuleaza ca sunt neadecvate: violentele, amenintarile si limbajul defaimator, abuziv, insultator. Conform propriilor reguli, administratorul site-ului "poate sterge sau inlatura continutul unui site sau al unui utilizator care este jignitor, ilegal sau care incalca drepturile/ ameninta siguranta unui utilizator sau a altora".

Articol publicat in cotidianul Adevarul, cu titlul „Facebook este plin de grupuri antiromani create de italieni”, disponibil la <http://www.adevarul.ro/articole/facebook-este-plin-de-grupuri-antiromani-create-de-italieni.html>.

In acest context, Romani CRISS a solicitat administratorilor Facebook, printre altele, sa stearga mesaje rasiste, jignitoare, incitatoare la violenta la adresa romilor si romanilor care loeuiese in Italia si sa elimine membrii retelei care au format gurguri cu motivatie, caracter si continut rasist.

In luna aprilie, administratia platformei de socializare Facebook au raspuns adresei Romani CRISS, precizand ca au dat curs solicitarii de a sterge continutul ofensator, conform Termenilor de utilizare ai site-ului.

Extremism pe stadioanele din Romania

Romani CRISS a inaintat un denunt penal catre Parchetul de pe langa Tribunalul Arges pentru incalcarea, de catre galeria echipei de fotbal Dinamo Bucuresti, a dispozitiilor Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr. 31/2002 aprobata prin Legea nr. 107/2006, privind interzicerea organizatiilor si simbolurilor cu caracter fascist, rasist si xenofob, si a promovarii cultului persoanelor vinovate de savarsirea unor infractiuni si de art. 317 Cod penal, in cazul evenimentelor cu caracter rasist si fascist din timpul meciului de fotbal dintre echipele bucurestene Dinamo si Rapid, jucat in data de 15 aprilie 2009 la Pitesti.

Cu ocazia meciului, suporterii dinamovisti au manifestat un comportament cu caracter fascist si rasist, scandand lozinci si afisand mesaje prin care s-a promo vat un comportament care vizeaza atingerea demnitatii umane si crearea unei atmosfere degradante, umilitoare si ofensatoare, indreptata impotriva minoritatii romilor. Dintre mesajele suporterilor mentionam: "*Din noupe stadion miroase a esenta de rom*"; "*Tiganu' tot tigan*"; "*Nu toti tiganii sunt rapidisti, dar toti rapidistii sunt tigani*"; "*Cat e scorul, ciorilor? Noapte buna, ciorilor!*"; "*Dor suntem romani, asta e esenta care face diferenta* "; "*Zburati acasa* "; "*Antonescu de traia, pe tigani ii omora* ".

Administrarea justitiei in Italia

Un alt caz a fost semnalat catre Romani CRISS, in ceea ce priveste nerespectarea drepturilor procesuale ale unui cetatean roman de etnie roma, arestat in Italia. Acesta este sustinut in demersurile de a obtine asistenta medicala in inchisoare si de a participa la termenele de judecata.

Anunt de angajare discriminatoriu

In 26.09. 2008, respectiv 08.12.2008, site-ul www.anunUirigratuite.ro a publicat doua anunturi ale unui angajator, prin care se restange dreptul la munca pe criteriul apartenentei etnice. Cele doua anunturi aveau urmatorul continut: *„Angajez tinichigiu. Exclus rom. Angajez pentru o lucrare (sambata, duminica) tinichigiu. Lucrarea este foarte mica privind suprafata de lucru. Exclus rom. Stabilirea pret-lucrare inainte de incepere. Conditii absolut obligatorii. Tel. . . .”*

„Caut tinichigiu pentru o lucrare sumara la acoperis si repararea jgheaburilor pe o lungime de 3 m. Exclus rom. Tel. . . .”

Romani CRISS a formulat o plangere catre Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii atat impotriva autorilor anunturilor de angajare, cat si impotriva site-ului care a gazduit aceste anunturi.

Evenimente

8 aprilie - Ziua International a Romilor

Cu ocazia Zilei Internationale a Romilor, Romani CRISS a organizat traditionala receptie la Clubul Diplomatilor, sub auspiciile Ambasadei Statelor Unite la Bucuresti. In acest an, cu ocazia proiectului „Pasi strategici pentru imbunatatirea accesului la educatie al copiilor romi”, Romani CRISS a lansat "Anul 2009 - educatie de calitate pentru toti copiii" si campania „Vino cu o carte”.

Participantii, reprezentanti ai ambasadelor, ai institutiilor publice, ai Parlamentului si ai societatii civile, alaturi de Jeri Guthrie-Corn, Charge dAffaires, Ambasada Statelor Unite si Kerry Kennedy, Fondator al RFK Center for Justice and Human Rights s-au alaturat initiativei lansate de Romani CRISS.

Azul participantilor a fost incantat de tinerii romi Claudiu Raducanu, Constantin si Cristian Mirea, studenti la Universitatea Nationala de Muzica Bucuresti cu un recital de cafe concert cu accente romani.

Expozitie - Holocaustul romilor in Europa - trecut, prezent, viitor

In data de 9 aprilie, Goethe-Institut, Muzeul National de Istorie a Romaniei, Romani CRISS si Documentation and Cultural Centre of German Sinti and Roma (Heidelberg) au organizat vernisajul expozitiei "*Holocaustul impotriva populatiei rome si sinti. Rasismul in Europa zilelor noastre*" la Muzeul National de Istorie a Romaniei.

Expozitia a urmarit un scenariu structurat cronologic in patru acte, marcand momente importante din istoria populatiei rome si sinti, in contextul istorie european al secolului al XX-lea. Prima parte documenteaza efectele revocarii dreptului de vot al populatiei rome si sinti din Germania, ca urmare a ascensiunii la putere a Partidului

National Socialist. Odata cu izbucnirea celui de-al doilea Razboi Mondial vor avea loc primele deportari din randul acestei populatii in Polonia ocupata de nazisti.

A doua parte a expozitiei ilustreaza momente din vremea ocupatiei naziste, un stop-cadru al unei civilizatii europene ajunsa in impas. In acest context dimensiunea umana devine derizorie, iar atrocitatile razboiului sunt dublate de genocid. Imaginile expuse subliniaza numeroasele tipuri de persecutii la care a fost supusa populatia roma si sinti in statele abate sau ocupate de nazisti.

Sub patronajul unei formule concise „ARBEIT MACHT FREE, in prezent devenind un simbol al durerii pentru cei care i-au supravietuit, lagarul de concentrare de la Auschwitz-Birkenau a fost teatrul omuciderii sistematice a populatiei roma si sinti din aproape fiecare tara europeana, aspect prezentat in cea de-a treia parte a expozitiei.

In final, dar nu si in cele din urma, cea de-a patra sectiune a expozitiei urmareste sa descrie vizual depasirea momentului istorie identificat cu «dictatura» curentului politic national socialist, dupa anul 1945. Acest pasaj al expunerii aduce in atentia publicului de muzeu si nu numai, constientizarea la nivel european a genocidului nazist in randul populatiei roma si sinti, precum si una din primele actiuni, in sensul normalizarii raporturilor care definesc civilizatia europeana, si anume, inceputurile miscarii pentru drepturi civile ale populatiei sinti din Republica Federala Germana. Reprezentarea formelor actuale de discriminare impotriva populatiei roma din Europa Centrala si de Est se constituie ca nota distinctiva a expozitiei. Folosindu-se de exemplele caracteristice statelor din aceasta zona a Europei, se aduce in discutie un subiect tot mai frecvent in atentia opiniei publice - populatia de etnie roma supusa rasismului deschis si violent, urmat de prejucii sociale continue.

Dupa deschiderea oficiala ce a avut loc la Parlamentul European de la Strassbourg, expozitia "Holocaustul impotriva populatiei roma si sinti. Rasismul in Europa zilelor noastre" a fost prezentata cu succes in Ungaria, Republica Ceha si Polonia. Dupa esca de la Muzeul National de Istorie a Romaniei, expozitia isi va urma calatoria spre alte destinatii europene.

La vernisaj a fost prezent si presedintele Consiliului Central al Populatiei Rome si Sinti din Germania, domnul Romani Rose, renumit activist de etnie roma. Initiativa expozitiei a apartinut Cultural Centre of German Sinti and Roma din Germania, in colaborare cu numeroase organizatii de romi. Proiectul expozitiei s-a concretizat datorita sponsorizarii din partea DaimlerChrysler AG, a Comisiei Europene, a Fundatiei Culturale Federale, a Foreign Office din Germania Federala, a Fundatiei Heinrich Boll si a Fundatiei Hermann Niermann.

Parteneri media: Radio Romania Cultural, Monopoly TV, onlinegallery.ro, Historia, Sapte Seri, comunicate.ro. Expozitia a putut fi vizitata in perioada 9-29 aprilie 2009.

Cursuri de formare

Mediatoare sanitare - formare de baza si continua

JudeUil Giurgiu - a fost organizat un curs de formare in cadrul Direcdei de Sanatate Publica Giurgiu si impreuna cu central regional de monitorizare si suspnere a activitatii mediatoarelor sanitare Giurgiu. La curs au participat 8 candidate la postul de mediator sanitar, care au si absolvit.

Judetul Harghita - curs realizat la solicitarea Directiei de Sanatate Publica din judet, cu participarea a 11 mediatoare sanitare care deja activau in comunitap de 1 an sau 2, fara sa fie formate si fara sa aiba diplome de mediatoare. Cursul a fost tinut si in limba romana si in limba maghiara, avand in vedere ca majoritatea participantelor vorbeau maghiara. La sfarsitul cursului toate participantele au absolvit.

JudeUil Braila - curs de formare continua pentru mediatoarele sanitare din judetul Braila. Tenia cursului de formare continua a fost **sanatatea reproducerii** si a avut ca participante 12 mediatoare sanitare din judetul Braila.

Medici de familie - Diversitate culturala si accesul la sanatate

In perioada 23 - 25 ianuarie Romani CRISS, in parteneriat cu Central de Perfecponare in Domeniul Sanitar Bucuresti, a organizat un curs cu medicii de familie din mai multe judete ale farii, medici care colaboreaza cu mediatoarele sanitare ce activeaza in respectivele comunitati.

Obiectivele cursului au fost promovarea diversitapi culturale si imbunataprea relatiei dintre medicii de familie si comunitatea de romi/mediatoral sanitar. La acest curs au participat 7 medici de familie ce isi desfasoara activitatea injudetele Olt, Prahova, Brasov, Dambovifa, Vaslui si Vrancea.

Principalele subiecte abordate in timpul cursului au fost legate de urmatoarele tematici: cultura traditionala romani, prejudecata si stereotipuri, dreptul la sanatate (drepturile pacientilor, accesul la informatii), problemele cadrelor medicale in lucrul cu comunitaple de romi si drepturile omului.

Curs de formare "Protectia dreptului la locuire al romilor- Rolul activ al autoritatilor locale" (Busteni, 27-29 aprilie 2009)

Evenimentul s-a desfasurat in cadrul proiectului "Implementarea standardelor drepturilor omului pentru romii din Romania", proiect finantat de Open Society Institute. Proiectul se concentreaza pe urmatoarele directii de actiune: combaterea abuzului organelor de politie asupra romilor, administrarea justitiei, protectia drepturilor romilor in domenii precum educatie, locuire si ocuparea fortei de munca.

Obiectivele seminarului "Protectia dreptului la locuire al romilor- Rolul activ al autoritatilor locale" au fost evaluarea problemelor locative cu care se confrunta familiile si comunitatile de romi si identificarea de solutii pentru imbunatatirea accesului la locuire.

Cu ocazia cursului au fost abordate aspecte relevante cu privire la dreptul la locuire, in conformitate cu precizarile din Uatatele internationale la care Romania este parte. Printre temele abordate cu aceasta ocazie se numara: „Discriminarea in domeniul locuintelor - legislatia si jurisprudenta CNCN”, „Principalele tipuri de incalcarri ale dreptului la locuinta in Romania. Cauze ale incalcarrii dreptului la locuinta in ceea ce priveste comunitatile de romi”, „Administratia centrala si locala si rolul acesteia in problematica locuirii in cazul comunitatilor de romi”.

Sectiunea practica a cursului a cuprins dezbateri de grup avand ca tema cazurile de incalcare a dreptului romilor la locuinta sanctionate sau monitorizate de institutii europene sau internationale, dar si o analiza comparativa a practicilor din alte state membre ale Uniunii Europene.

Evenimentul a reunit reprezentanti ai Ministerului Dezvoltarii Regionale si Locuintei, Asociatiei Municipiilor din Romania si ai primariilor din Botosani, Mangalia, Craiova, Iasi, Brasov, Constanta, Giurgiu, Calarasi, Piatra Neamt, Satu Mare, Tulcea, Slatina, Targoviste, Galati, Timisoara, Oradea, Vaslui.

In cadrul proiectelor pe care Romani CRISS le-a derulat in sfera dreptului la locuinta s-a incercat informarea autoritatilor locale si a organizatiilor neguvernamentale cu privire la legislatia internationala in domeniu si practicile statelor europene.

Lobby si advocacy

Studii. Cercetari. Rapoarte

Cercetare pe starea de sanatate in comunitatile de romi - "Sanatate si comunitatea roma. Analiza asupra situatiei in Europa"

In luna martie, Romani CRISS a demarat o cercetare asupra starii de sanatate in comunitatile de romi. Acest proiect presupune aplicarea unui chestionar ce contine intrebari despre starea de sanatate a romilor, redactarea unui raport despre situatia reflectata de datele colectate si realizarea unor recomandari catre autoritati in scopul imbunatatirii politicilor publice adoptate vizavi de situatia romilor. Localitatile unde vor fi aplicate chestionarele sunt recomandate de expertul statistician care a realizat esantionul.

Dupa ce se vor culege date despre starea de sanatate din comunitatile de romi, vom cunoaste care sunt bolile cele mai intalnite in randul populatiei roma, care sunt problemele de sanatate cele mai frecvente - o astfel de situatie nu se cunoaste la acest moment.

Proiectul se desfasoara in acelasi timp in 6 tari: Cehia, Slovacia, Grecia, Portugalia, Bulgaria si Romania si a fost deja realizat in Spania. Coordonatorul proiectului este reprezentat de organizatia Fundacion Secretariado Gitano din Spania. In urma datelor obtinute cu ajutorul chestionarelor, se vor intocmi cate un raport pentru fiecare tara, raport care sa descrie situatia de sanatate a romilor din tara respectiva si un raport care sa prezinte situatia agregata din Europa.

Scopul proiectului este de a analiza starea de sanatate in comunitatile roma pentru a combate inegalitatile si a elabora politici si activitati pentru populatia tinta pornind de la rezultatele obtinute.

Cercetarea se va realiza prin aplicarea unui chestionar standard si anonim pentru toate tarile asupra unui numar de **800 - 1000** de cetateni de etnie roma. Datele vor fi obtinute prin interviuarea directa si personala de catre operatorii de teren in comunitatile de romi, conform esantionului selectat.

Pentru pregatirea interviuatorilor care vor culege datele de teren necesare in cadrul proiectului a fost organizat un curs de formare, unde a fost prezentat chestionarul ce urma sa fie aplicat in comunitati. Impreuna cu un expert in statistica, operatorii de teren au exersat aplicarea chestionarului si au descoperit si clarificat eventualele dificultati ivite in acest proces. La curs au participat 18 operatori de teren care vor merge in comunitatile de romi in vederea completarii chestionarului.

Strategia Integrata de Dezvoltare a Resurselor Umane

Romani CRISS a transmis MMFPS comentarii cu privire la Strategia Integrata de Dezvoltare a Resurselor Umane 2009 - 2020 din perspectiva invatarii pe parcursul intregii vietii, document elaborat in cadrul proiectului Asistenta tehnica pentru Romania in vederea sprijinirii Autoritatii de Management pentru Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AMPOS-DRU) din cadrul MMFES in elaborarea unei strategii integrate de dezvoltare a resurselor umane - Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

La capitolul de probleme identificate, Romani CRISS a inclus, printre altele:

- Formarea initiala a profesorilor in sensul promovarii si sustinerii dialogului intercultural si a diversitatii culturale in randul elevilor este deficitara, fiind una dintre cauzele de integrare scolara specifica a copiilor romi.
- Segregarea copiilor pe criterii etnice in sistemul de invatamant continua sa existe atat la nivelul scolilor, claselor si chiar la nivelul sistemului de invatamant special, avand drept consecinta accesul si participarea inegala a copiilor romi la educatie si servicii educationale de calitate.
- Lipsa formarii si asumarii unui set de valori individuale si sociale - democratia, prevenirea si combaterea oricaror forme de discriminare, rasism si violenta, diversitatea culturala - care sa orienteze comportamentul si cariera absolventului, asigurandu-i o integrare rapida pe piata fortei de munca si in viata sociala.
- Preocuparea modesta a mediului universitar fata de promovarea si sustinerea dialogului intercultural si a diversitatii culturale, fapt reflectat ulterior in lipsa pregatirii cadrelor didactice in acest domeniu, precum si incapacitatea acestora de a interactiona cu copii proveniti din cadrul minoritatilor nationale.

Ca scop al strategiei, organizatia a propus si urmatorul aliniat:

"Pondere populatiei de romi si persoane apartinand grupurilor vulnerabile care a absolvit invatamantul liceal sa fie de minim 50%/ sa fie apropiata de media nationala"

Ca solutii, Romani CRISS a adaugat:

- Formarea cadrelor didactice pentru a lucra intr-un mediu deschis promovarii si sustinerii dialogului intercultural si a diversitatii culturale, cuantificabila prin rata de scolarizare a copiilor provenind din medii sociale, etnice, culturale diferite.
- Modernizarea infrastructurii scolilor pentru a deveni medii deschise promovarii diversitatii culturale.
- Elaborarea/imbunatatirea unor descriptori de calitate pentru evaluarea si asigurarea calitatii in invatamantul preuniversitar, vizand si monitorizarea accesului egal al copiilor provenind din grupuri minoritare sau vulnerabile la o educatie de calitate, precum si reglementarea monitorizarii si evaluarii scolilor, atat de catre institutiile abilitate, cat si de catre organisme externe sistemului de invatamant.

Raport la a 18-a sesiune a Comisiei ONU pentru Prevenirea Criminalitatii si Justitia Penala

Romani CRISS a inaintat un document de pozitie privind imbunatarea standardelor de drepturile omului in procedurile penale, cu ocazia participarii, in calitate de organizatie cu statut consultativ special ECOSOC, la cea de-a 18-a sesiune a Comisiei ONU pentru Prevenirea Criminalitatii si Justitia Penala, desfasurata in perioada 16-24 aprilie 2009 la New York, Statele Unite ale Americii.

Romani CRISS a inclus in document mai multe recomandari, printre care acordarea organizatiilor non-guvernamentale care au drept scop promovarea si apararea drepturilor omului calitate procesuala activa in special in cazul infractiunilor comise de functionarii responsabili cu aplicarea legii.

O alta recomandare a Romani CRISS a fost ca audierea sau luarea de declaratii unei persoane (indiferent de calitatea acesteia) sa fie realizata obligatoriu in prezenta unui avocat sau a unui reprezentant al unei organizatii de drepturile omului, atunci cand aceasta persoana nu stie sa scrie si sa citeasca.

Comentarii la Codul Penal si Codul de Procedura Penala

Romani CRISS a transmis in atentia membrilor Parlamentului Romaniei si in atentia Presedintiei Romaniei comentarii cu privire la modificarile Codului Penal si al Codului de Procedura Penala. Avand in vedere faptul ca victimele incalcarii drepturilor omului se afla, in mod cert si in mod constant, intr-o situatie de dezavantaj fata de agresori (care au calitatea de reprezentanti ai statului), ca exista deseori presiuni exercitate asupra victimelor, ca victimele sunt in multe situatii neinformate cu privire la drepturile lor si uneori chiar analfabete, ca promovarea si apararea drepturilor omului constituie o prioritate atat pentru organizatiile neguvernamentale cat si pentru statul roman, impreuna constituie tot atatea argumente in favoarea modificarilor legislative prezentate.

Aceste comentarii se refera la:

Incrimnarea unei noi fapte, prin includerea in codul penal a unui articol avand urmatorul continut: „Actiunea constand in amenintari, constrangeri, folosirea fortei sau orice alte mijloace de asimilare, stramutare sau colonizare de persoane in scopul deportarii pe temei de rasa, nationalitate, etnie, limba, religie, conditie

sociale, convingeri, gen, orientare sexitala, varsta, dizabilitate, boala cronica necontagioasa sau infectie HIV/SIDA sail in scopul modificarii compozitiei entice, rasiale sau sociale a unei zone a tarii sau a unei localitati sepedepseste cu inchisoarea de la 2 la 7 ani".

Codul de Procedura Penala trebuie sa includa prevederi prin care se acorda organizatiilor non-guvernamentale care au drept scop promovarea si apararea drepturilor omului calitate procesuala activa, in special in cazul infractiunilor comise de functionarii responsabili cu aplicarea legii, precum si in cazul infractiunilor si contraventiilor prevazute de OUG 31/2002.

Codul de Procedura Penala trebuie sa prevada faptul ca audierea sau luarea de declaratii unei persoane (indiferent de calitatea acesteia), este obligatoriu sa fie realizata in prezenta unui avocat, sau a unui reprezentant al unei organizatii de drepturile omului, atunci cand aceasta persoana nu stie sa scrie si sa citeasca.

Legea ar trebui sa prevada faptul ca, la cererea scrisa a unei organizatii de drepturile omului, reprezentantii organizatiei participa in calitate de observatori sau martori asistenti la audieri/luarea de declaratii in cazul savarsirii infractiunilor prevazute de articolele 166, 166', 192, 193, 217, 218, 246, 247, 248', 249, 250, 266, 267, 267', 302', 317 si 357 din Codul Penal si de OUG 31/2002.

Text legislativ care sa interzica segregarea scolara a copiilor romi

In perioada 2006-2007, a fost creat un grup de lucru pentru elaborarea si propunerea unui text legislativ, care sa interzica segregarea scolara a elevilor romi. Din grupul de lucru au facut parte: Ministerial Educatiei si Cercetarii, Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii, Central Rromilor „Amare Rromentza”, Institutul Intercultural Timisoara, Romani CRISS, Salvati Copiii, Central Regional PER, Ovidiu Rom, precum si alti reprezentanti ai societatii civile rome. Textul legislativ a fost adoptat de catre Ministerial Educatiei si Cercetarii, prin Ordinul 1540/19.07.07.

Ulterior, Romani CRISS a propus Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii sa adopte o Instructiune pentru prevenirea si combaterea segregarii scolare a elevilor romi. In acest sens, un grup de lucru similar celui care a lucrat pentru elaborarea Ordinului 1540/19.07.07 poate veni in sprijinul demersurilor pentru elaborarea instructiunii. Romani CRISS propune urmatoarele organizatii non-guvernamentale cu expertiza in domeniu, care se pot alatura unui astfel de grup: Asociatia Sanse Egale, Central Rromilor „Amare Rromentza”, Asociatia Romii in Europa, Salvati Copiii, UNICEF si Federatia Organizatiilor Nonguvernamentale pentru Copil (FONPC).

2008 OSCE Hate Crimes Report

La inceputul anului 2009, Romani CRISS a fost invitat sa transmita un raport privind situatia drepturilor omului din Romania pentru Raportul OSCE privind infractiunile motivate rasial. Raportul Romani CRISS a inclus o inventariere a cazurilor documentate in 2008 de catre organizatie, cu referire specifica la abuzul politiei sau al jandarmilor impotriva unor familii de romi sau persoane de etnie roma din Acis (SM), Dolhasca (SV), Clejani (GR), Jibou, Bechet (DJ), Zalau, BN. Printre victime s-au numarat un copil rom cu varsta de 4 ani si o femeie insarcinata.

Raportul a mai inclus prezentarea situatiei discursului rasist in media si a incidentelor din Italia cu referire la romii din Romania.

Bune practici: Programul de mediere sanitara in Republica Moldova

In Moldova se pregateste lansarea programului de mediere sanitara pentru comunitatile de romi. In acest context, in perioada 22 - 27 martie 2009 delegatia Moldovei s-a aflat in Romania, in vederea documentarii asupra programului de mediere sanitara si pentru a realiza un schimb de experienta in formularea si implementarea politicilor cu reprezentanti ai unor institutii relevante din Romania implicate in promovarea accesului la serviciile de baza, protectie si incluziune sociala a populatiei de etnie roma. Romani CRISS a primit vizita membrilor delegatiei si le-a impartasit acestora o parte din experienta acumulata timp de 12 ani de implicare activa in desfasurarea programului de mediere sanitara in comunitatile de romi din Romania.

Delegatia Republicii Moldova in Romania a fost alcatuita din reprezentanti ai Ministeralului Sanatatii, Ministeral Educatiei si Tineretului, Ministeral Protectiei Sociale, Familiei si Copilului, Biroul Relatiilor Interetnice, Central National pentru Romi si UNFPA Moldova.

Mese rotunde. Intalniri

Amnesty International se va implica in cazul de rasism de mediu si evacuarea fortata de la Miercurea Ciuc

In 2004, Consiliul local al municipiului Miercurea Ciuc a decis evacuarea fortata a peste o suta de persoane de etnie roma din central orasului Miercurea Ciuc la marginea acestuia, langa statia de epurare a apelor uzate, unde li s-au pus la dispozitie 6 baraci metalice pentru locuire, cu acces la un singur robinet cu apa, amplasat la intrarea in comunitate. Oamenii traiesc in conditii improprii locuirii de peste 5 ani de zile. Romani CRISS a depus plangere la Curtea Europeana pentru Drepturile Omului in acest caz, dupa epuizarea cailor interne.

In luna ianuarie, Liga Pro Europa, Institutia Prefectului judetului Harghita si Romani CRISS au organizat o masa rotunda privind cazul romilor care locuiesc langa statia de epurare din Miercurea Ciuc. Intalnirea s-a desfasurat in contextul politicilor publice fata de romi asumate de catre Guvernul Romaniei. A fost vizata in mod special evaluarea demersurilor de imbunatatire a situatiei locative a familiilor de romi evacuate din Strada Pictor Nagy Imre in strada Primaverii.

Ca urmare a sesizarilor Romani CRISS cu privire la cazul comunitatii de romi plasate de catre autoritatile locale din Miercurea Ciuc langa statia de epurare a apei, Amnesty International va demara o campanie de lobby in ceea ce priveste solutionarea problemei comunitatii.

Romani CRISS a insotit o echipa Amnesty International in Miercurea Ciuc, unde au avut loc intalniri cu institutiile locale relevante, pentru a reanaliza situatia comunitatii de romi din strada Primaverii.

Astfel, diversi reprezentanti ai institutiilor publice din Miercurea Ciuc au precizat ca, in urma evacuarii romilor din Strada Pictor Nagy, acestia au fost mutati in strada Primaverii din cauza faptului ca nu au fost identificate alte alternative privind stramutarea lor, mai exact niciun maghiar nu era de acord sa aiba vecini romi.

Nicio autoritate publica locala nu a precizat, in cadrul intalnirilor cu reprezentantii Amnesty International si Romani CRISS, daca se cauta alternative la situatia locativa a romilor mutati langa statia de epurare.

Masa rotunda intre autoritati si liceeni

La sfarsitul lunii martie 2009, Romani CRISS in parteneriat cu Asociatia Romana pentru Dezbateri si Oratorie (ARDOR) a organizat o masa rotunda in cadrul proiectului "Tinerii vs. Discriminare", finantat de CEE Trust.

Masa rotunda a avut loc la 10 luni de la demararea proiectului, timp in care peste 1500 de liceeni din intreaga tara au participat la sustinerea a 34 de dezbateri publice, 7 campionate regionale si 1 campionat national de dezbateri. Proiectul a mai inclus un concurs de eseuri si un festival al diversitatii. Dezbaterile au avut ca tema nediscriminarea si diversitate culturala, cu focus pe romi, LGBT, persoane cu dizabilitati.

Evenimentul propus a avut drept scop dezbateri diferite ale elevilor care au participat la dezbateri si ale organizatiilor partenere privind diversitatea, care sa fie incluse in curriculum-ul national de invatamant. Elevii au avut ocazia sa se adreseze reprezentantilor Ministerului Educatiei, ai CNCI si ai Biroului de Informare al Consiliului Europei.

Tot in cadrul evenimentului a fost prezentat un kit de bune practici privind dezbateri in domeniul nediscriminarii. Din prospectul "medicamentului civic" aflam ca acesta "contine instrumente folosite si ingenioase pentru a ne apara de discriminare, stereotipuri, indiferenta, nedreptate si frica de celalalt. Nu are garantii de functionare daca nu e utilizat cu bunacredinta, ascultare atenta si discernamant.

Efecte secundare si de dorit sunt increderea si bucuria cunoasterii celuilalt, precum si constientizarea si acceptarea diversitatii culturale, una dintre valorile cele mai importante ale unei societati democratice.

Dvd-ul contine inclusiv o dezbateri demonstrativa pe un subiect referitor la educatie si minoritati. Prin vizionarea lui veti avea acces la o formula exemplificata a ceea ce inseamna practicarea dezbaterii intr-un club scolar."

Kitul a fost realizat cu sprijinul si participarea Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii, Asociatia Romana Anti-Sida si ARCA - Forumul Roman pentru Refugiati si Migranti.

Simpozion „Advocacy si drepturile omului”

Romani CRISS a participat la simpozionul dedicat apararii drepturilor omului, organizat de Institutul Aspen Romania si Fundatia RFK Europe sub patronajul Senatului Romaniei. Acest simpozion face parte dintr-un lant de evenimente organizate cu ocazia vizitei doamnei Dr. Kerry Kennedy in Romania, in perioada 7-9 aprilie, care isi promoveaza proiectul intitulat "Spune Adevarul Puterii", initiativa de a promova rolul aparatorilor drepturilor omului din intreaga lume. Kerry Kennedy, fiica lui Robert F. Kennedy, este o cunoscuta activista de drepturile omului si scriitoare si presedinta Consiliului Director (Leadership Council) al Amnesty International.

Simpozionul a avut doua teme principale si anume: importanta activitatilor de advocacy in promovarea drepturile omului si, in special, drepturile femeilor in Romania, cu referire expresa la traficul de femei, violenta domestica si probleme cu care se confrunta femeile de etnie roma.

Romani CRISS in rapoartele internationale

Raportul Departamentului de Stat SUA privind situatia drepturilor omului in 2008 in Romania

Raportul Departamentului de Stat al SUA pentru anul 2008 (disponibil la <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/eur/19100.htm>), lansat in luna februarie, mentioneaza incalcarile drepturilor omului comise de catre autoritati publice, in ceea ce priveste membri ai comunitatilor de romi din Romania. Sunt mentionate cazuri documentate si monitorizate de Romani CRISS in anii precedenti, care inca nu au fost solutionate, precum Pata Rat, Ciurea, Gepiu- cazuri de abuz al reprezentantilor politiei.

Documentul mentioneaza faptul ca abuzurile responsabililor cu aplicarea legii au continuat si in 2008, precum si cazurile de incalcare a dreptului la locuire, de acces inegal la educatie - segregarea elevilor romi. De asemenea, este mentionat faptul ca Romani CRISS a monitorizat aplicarea legislatiei in materie de desegregare scolara in 134 de scoli.

Raportul aminteste si decizia Curtii Europene a Drepturilor Omului, in cauza Stoica vs. Romania, care condamna statul roman pentru rele tratamente aplicate unui minor (S.C., rom in varsta de 14 ani, la momentul abuzului reprezentantilor politiei).

Raportul Amnesty International privind situatia drepturilor omului in 2008

Raportul (disponibil la <http://thereport.amnesty.org/en/regions/europe-central-asia/romania>) semnaleaza cazurile de folosire excesiva a fortei de catre reprezentanti ai politiei, mentionand cazul din Clejani (2008), documentat si monitorizat de Romani CRISS. Se aminteste si cazul Stoica vs. Romania, pentru care statul roman a fost condamnat de catre Curtea Europeana a Drepturilor Omului.

Amnesty International noteaza faptul ca discriminarea impotriva romilor ramane un fenomen raspandit in Romania, atat in randul societatii, in general, cat si din partea reprezentantilor autoritatilor publice.

Raportul mentioneaza si lipsa de implementare a hotararii Curtii Europene a Drepturilor Omului, din cazul Moldovan s.a. contra Romaniei (caz Hadareni), precum si reactia membrului Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii, Istvan Haller, de a intra in greva foamei, in semn de protest fata de cele mentionate.

Diverse activitati:

Proiectul "Speranta" pentru copii talentati

Banca Comerciala Romana in parteneriat cu Radio Romania Actualitati, Casa de Discuri Roton, Romani CRISS si Salvati Copiii implementeaza un proiect al sperantei pentru copiii talentati la muzica dar fara posibilitati materiale.

Acest proiect are in vedere identificarea copiilor care nu au posibilitati sa isi manifeste talentul, fiind prizonierii unor conditii sociale nefavorabile, pentru a beneficia de o sansa de afirmare si de manifestare a calitatilor personale.

Romani CRISS s-a implicat alaturi de parteneri/colaboratori de la nivel local in identificarea acestor copii pentru a participa la preselectiile organizate de Radio Romania Actualitati in Bucuresti, Iasi, Constanta, Cluj, Targu Mures, Brasov, Timisoara si Craiova.

Au fost selectati 20 copii, dintre care 12 in urma recomandarilor Romani CRISS.

Acestia vor participa la Ceremonia de Decernare a Premiilor Fundatiei ERSTE pentru Integrare Sociala (Foundation Social Integration Award Ceremony) din jurul datei de 25 iunie 2009 si vor canta alaturi de vedete precum Loredana Groza, Florin Chilian si Dan Bitman. Tot in cadrul ceremoniei va fi lansat CD-ul de promovare, cu care ulterior se va initia o campanie de fund-raising pentru sustinerea tinerelor talente.

Competitie regionala de dezbateri cu liceeni din regiunea Muntenia

In aprilie 2009, Romani CRISS si partenerul sau, ARDOR, au organizat cea de-a 7-a competitie regionala de dezbateri cu elevi de liceu, in cadrul proiectului „Tineri vs discriminare”, finantat de Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe. Competitia a durat trei zile si a reunit 70 de persoane - elevi, profesori, instructori, organizatori, precum si invitati speciali, alaturi de doi parteneri, British Council si Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii.

Nouasprezece (19) echipe de dezbateri de la licee si cluburi din regiunea Muntenia au dezbatut *"Introducer ea in trunchiul comun a materiei de istoria si traditiile minoritatii preponderente intr-o reghme este*

justificata", motiune de valoare, iar cea de-a doua tema, de strategic, a fost *"Statu! ar trebui sa sprijine integrarea persoanelor in varsta la locul de munca"*.

Competitia a avut 4 runde de dezbateri urmate de doua semifinale si finala mare. Premiile au fost acordate celor mai buni trei vorbitori si celor mai bune trei echipe ale competitiei. Pe langa premiile oferite prin proiect, British Council a contribuit cu premii in carti si vouchere gratuite si reduse pentru biblioteca British Council.

Temele pentru aceasta competitie au fost alese cu scopul de a aduce in prim-plan nevoia unor masuri necesare pentru a imbunatatii conditiile anumitor grupuri minoritare. Subiectele propuse au dat ocazia participantilor sa se informeze referitor la o serie de masuri care au fost sau ar putea fi luate de catre statul roman pentru a imbunatati starea de fapt si pentru a integra eficient anumite grupuri in mediul social. Participantii au putut astfel sa analizeze nu numai masurile, dar si eficienta lor din perspectiva implementarii.

Stiri pe scurt:

Colaborari: Romani CRISS si Asociatia Femeilor Francofone de la Bucuresti- In luna februarie, departamentul Accesul la sanatate al organizatiei Romani CRISS a fost contactat de catre Asociatia Femeilor Francofone de la Bucuresti, care si-a exprimat dorinta de a cunoaste mai multe despre istoria romilor din Romania, dar si despre activitatea Romani CRISS.

Astfel, pe data de 19 februarie, sub gazduirea Muzeului George Enescu, a avut loc o prezentare asupra acestor doua subiecte, urmata de o scurta dezbatere la care au participat membrele organizatiei francofone, doua mediatore sanitare din Bucuresti si membrii Romani CRISS.

Reteaua Romani CRISS - Centrele regionale de sustinere si monitorizare a activitatii mediatoarelor sanitare

- O noua intalnire a retelei de centre regionale de monitorizare si sustinere a activitatii mediatoarelor sanitare a avut loc in martie la Brasov, Timisul de Sus, in luna martie. Aceasta intalnire a contribuit la intarirea comunicarii intre centre si Romani CRISS si a avut ca puncte de discutie pe agenda: descentralizarea, instrumentele de lucru ale centrelor regionale, procesul de sustinere a cursurilor de baza pentru mediatoarele sanitare - formatori, etc.

Initierea procesului de evaluare si certificare a competentelor profesionale ale mediatoarelor sanitare din

judetul Gorj. In luna aprilie a fost initiat procesul de evaluare a competentelor mediatoarelor sanitare din judetul Gorj, in vederea certificarii acestora. Astfel, departamentul Accesul la sanatate al Romani CRISS s-a deplasat in orasul Targu-Jiu, unde, cu sprijinul Directiei de Sanatate Publica au fost realizate primele activitati din cadrul procesului de evaluare. In luna mai se vor continua activitatile pentru a face posibila incheierea procesului si eliberarea certificatelor de competente profesionale.

Accesul romilor la serviciile de sanatate - In luna aprilie, Romani CRISS a organizat doua mese rotunde cu tema Accesul comunitaplor de romi la serviciile de sanatate cu autoritatile locale si mediatorele sanitare din judetul Neamt si cu autoritatile locale si mediatorele sanitare din judetul Ialomita.